

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kivételével képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 23. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A néppárt Sopron megyében.

Sopron, október 7.

Hallom itt is, ott is, kapok értesítést arról meg arról a vidékéről is a vármegyének, hogy a néppárt apostolai kitértek a verbunkos zászlót és írják sorba a közlegényeket, meg a káplárokat, hűségesen ama szabályzat szerint, a melyet kaptak Budapestről, a középpontból, a hcl a híres komáromi plébános intézi a jövőendő boldogságunk sorsát.

Lövőről meg Csepregből kaptuk a legutolsó híreket. Tudósításaink mondják, hogy mind a két helyen nagy lelkesedéssel alakult meg a párt és a plébános urak meg a tanítók és a harangozók erős agitálással tettek úgy, mint a hogy az a sokféle instrukció szól, a melyet Budapestről a néppárt középponti irodája küldözgetett nekik.

Mindedig még csak tudomás vételre sem tartottam a híreket érdemesnek. Mert, hogy a néppárti malaszt, a melyet hirdet Zichy Nándor és az ő pártfelekezete, meg az a Budapesten működő iroda, a melynek nyomtatványait, a közvélemény megvető mosolyára, nem régebben közre adta a „Pesti Napló“, nem ér többet, mint az a pár garas, a melyet a vidéki apostolok gyűjtenek hitbuzgó emberektől, kortes czélokra, — a fölött már régen napirendre tért mindenki.

Mert hát mit akar a néppárt azok után, a mik október elsejével befejeződtek?

Talán revíziót?! . . .
Ugyan kérem, ne tréfáljanak. Csak nem hiszik Zichyék, meg a lövői és csepregi járás hű apostolai, hogy a mostanság felszínre jutott politikai konszolidáció közepette, a mikor a liberális eszmék hatalmasan támogattatnak minden politikai párt által, neki megy az ország olyan törvények revíziójának, a melyek nem hogy nem rontják le, de ellenkezőleg, növelik a vallásosságot és csak egy-két plébános hatalmát, meg jövedelmét esorbították, hogy fokozzák az állam jogai iránt a polgárok elismerését! . . .

Valóban mosoly fog el, valahányszor e szót hallom: revízió.

Humbug és semmi más!

Nem is tudom, hogy mivel támogathatta ezt a programponot Páder Rezső, horpácsi plébános ur, a mikor Csepregben maga köré gyűjtötte a jó katolikus férfiakat meg az asszonyokat és szép beszédben lelkesítette őket arra, hogy lépjenek be a néppártba, mert ebben a pártban árulják a földön való boldogulást.

No, de mit is versenek én politikai jelszavak fölött a lövői és csepregi atyafiakkal. Ők bizony ma is éppen olyan jól érzik magukat, mint érezték akkor, a mikor gyermekeik születését egyenest a plébános urnál jelentette a falusi bába és házassági frigyüket nem kötötték meg az anyakönyvezetónél, hanem egyenest a templomba mentek. Legfőlebb csak az

adójuk nőtt talán. De nem ám az egyenes állami adójuk. Mert — higgyék el nekem! — hogy az a megszidalmazott zsidóbarát és szabadkőművesekkel fraternizáló szabadelvű kormány nem fogja a néppárti hívek állami adóját fokozni azért, mert a néppárttal vannak. Nem is az állami adóban van a hiba, hanem azzal a csekélyke hozzájárulással nőtt meg a nehéz adóösszeg, a melyet ezentul a néppárti közös kasszába fognak befizetni. Mert a néppárti igazságokat nem adják ingyen. A főkortések összeírják azt is, hogy mennyit várhat a párt a hivektől. És mikor azt hallja az ember, hogy itt vagy ott megalakult a néppárt, tulajdonképpen azt kell értenie, hogy összeírták a híveket, megjegyezve, hogy mennyivel adóznak a párt czéljainak.

Hogy a lövői meg csepregi hívek mit várhatnak a néppárti egyesülettől, azt eléggé megmagyarázták nekik a tisztelendő urak, a kik közül Páder Rezsőben tisztelhetjük az első sopronmegyei néppárt elnökét.

Gratulálunk a plébános urnak e szép és diszes álláshoz. A horpácsi gróf, a volt berlini nagykövet, a kipróbált szellemű liberális főúr bizonyára velünk együtt siet üdvözölni a plébános urat, a kit a csepregi vénasszonyok, a kik eddiglen azt se hallották, hogy mi fán terem a politika, most kétszeresen fognak csodálni nagy tudományáért, a melylyel majd megmagyarázza nekik alkalom adtán, hogy mi mindentől fosztotta

— Meg van! Meg van! Elértem czélotam. Mire pedig a mamája a szomszéd szobából kérdezte, mi van meg? Azt felelte a kis hamis: A gyűszű!

A gyűszű megtalálása pedig nem szokta a lányokat ilyen extázisba hozni.

Eleinte az az eszme czikkázta át agyát, hogy majd kimennek ők is, és együtt fognak nyaralni „Ő“ vele. De a mama, a ki mindig okosabb szokott lenni leányánál, elhallgatatta Klárát, mondván:

— Ugyan, ugyan! Hová gondolsz! Mit szólna rólnk a világ . . . meg a zsebünk?

Ez utóbbit azonban nem merte hangosan elmondani. Ezt csak gondolta, mert ez ellen kapott volna Klára elég alapos érvet: a Zsiga bácsit. Zárjelben megjegyzem, hogy ez sem valami amerikai nagybácsi, habár a Mocsy familia apyja nagyja mindegyre igényt formál a Zsiga bácsi erszényére.

Mocsy Klára már rég Gál Lajos felé irányítá szerelmi vágyait. Nem is igen válogatta az eszközöket, mert végre is a czél szentesíti az eszközt. Aztán meg a kis Ámor sem szokta válogatni fegyverét, hiszen gyakran ő is sebez nyílával. Ezen elvből kiindulva, már a mult télen indította meg az első anonim levelet. S az első levél óta annyi tintát használt el névtelenül, hogy az bőven elég lett volna arra, hogy feketére fesse mennyasszonyi ruháját és szerelmébe vetett őszes reményét.

(Folytatása köv.)

TARCZA.

Mocsy Klára mátkasága.

— A „Soproni Újság“ eredeti tarczaja. —
Írta: Dr. B—y Gusztáv.

Herezegvárott történt.

Azt a fiatal embert, a ki már nem is olyan igen fiatal, de a kiről ennek daczára szerelmi történetet akarok elmondani, Gál Lajosnak hívják, s a boldog nőnek, kinek Gál Lajos oldalán szerepet juttatott a sors úgy az életben, mint elbeszélésben Mocsy Klára a neve.

Mielőtt azonban többet is mondanék, bocsánatot kérek minden olvasótól, hogy olyan régies módon fogtam elbeszéléshez, akárcsak a jó Frankenburg Adolf kezdte volna el ezt az életképet. Ne csodálkozzék ezen senki sem, hiszen Klára már akkor is szerelmes volt, a mikor Frankenburg írhatott volna szerelméről, csak hogy az akkori szerelme gyermek-szerelme lett volna, ez pedig . . . no de nem gorombáskodom őszinteséggel.

A Herezegvárat környező hegység, éjig meredező szikláival, hol a sudár fenyvesek, nyulánk koronái az istennel közlekednek, természet imádása oktatták Gál Lajost, a ki egy idő óta minden szabad idejét a hegységekben töltötte és kerülte az embereket. Pedig ha valakinek, úgy Lajosnak nem volt oka nehezeltelni barátaira, a kik úgy szerették és annyira őszinték voltak hozzá. Nem is régtől fogva lett Lajos ily magában zár-

kóztá. Csak a herzegvári közvélemény, melynek igazi neve pletyka, tette azzá. A jegyeségéről mind sürtbben beszéltek, bár ő maga tudott róla legkevesebbet. Megjegyzem a herzegváriak minden második négyest tánczó fiatal párt és minden fiatal embert, a ki egy hozzá illő leánnyal szóba áll, jegyesnek mondanak. Ebben leli magyarázatát az, hogy a nemes fiatalság inkább Bachusnak és a 32 levelű biblíának áldoz, mint a pajkos Ámoroknak.

Gál tehát a pletyka elől akart elvonulni akkor, a midőn elhatározta, hogy a nyarat Herezegvártól körülbelül félóránira fekvő Gangosfüreden fogja tölteni. A herzegvári rossz nyelvek különféle magyarázatokat fűztek Lajos eme elhatározásához, pedig az egésznek a tulajdonképeni magyarázata abban keresendő, hogy Herezegvárott minden jóra való ember szokott nyaralni.

Gál Lajos özvegy ember volt. Két kis gyermekével olyan kedves családi életet élt, úgy szerette őket, úgy körülrajongta, mintha önmagában egyesítette volna az apai és anyai szeretetet. S a gyermekek nem is érezték az árvaságot.

Mocsy Klára mindenképen meg akart ismerkedni Gállal, mi csaknem lehetetlennek látszott, — mint már említém — mert Gál egy idő óta kerülte a társaságot.

Amikor híre járta, hogy Gálék kimennek Gangosfüdőre nyaralni, akkor Klára önkénytelen igy kiáltott fel:

is meg lelki üdvüket az az ilyen, meg olyan szabadelvűpárt, a mely törvényneve erőltette a polgári házasságot.

Én csak azt nem értem, hogy miért erőlködik a néppárt annyira a lövői és csepregi járásokban. Hát nem elég néppárti nekik Ragályi Lajos dr., a ki futva futott a szabadelvű pártból, mihelyest napi rendre került az egyházpolitika? Még néppártibb képviselőt akarnak? Bizonybizonnyaláltság volna a nagybaránli kerület választó polgáraitól, ha azt tennék. Hiszen Ragályi Lajos dr. úgy fogja Szapáry Gyula gróf politikájának frakcszárnyát, hogy csak akkor eresztené el, ha leszakadna.

Hogy pedig a szabadelvű párt teljes nyugalommal nézi a lövői és csepregi néppárti szervezkedést: értem és teljesen osztom. Olyan várat, mint a minőt a vármegyének abban a sarkában már most védelmez a néppárt, kár volna vivni. A szabadelvűpárt sokkal nyugodtabban bízhatja sorsát elveinek és hatalmas vívmányainak igazságára meg a koronának tántoríthatatlan bizalmára, semhogy fel kellene riadnia, a mikor olyan helyen szólal meg a néppárt, mint a minő Lövő és Csepreg.

Nyugodtan szemléljük, a mint elviszi az elnöki koszorút Páder Rezső plébános ur, a horpácsi plébánia kedélyes hajlékába és gondolkodik ama kétes értékű politikai szereplés fölött, a melyet hozhat az olyan féle erőlködés, mint a minő a néppárté is, midőn egy nemzet óhajtsával száll szembe! . . . Olyas féle ez, mint mikor egy intelligens arczu, okos plébános feláll Sopron megye nagytermében, az első közigazgatási bizottsági ülésen, a melyen Simon Ödön, mint főispán elnököl és a híres Dunántúli Hirlappal kezében teszi szavá a nagy-czenki botrányt, akarván babért aratni! . . . És . . . és segített babért szerezni a frissen sült főispánnak, a ki megmagyarázta a plébános urnak, hogy milyen különös dolog az, mikor beleviszik a népet az elkeseredésbe . . .

Azt mondják, hogy az az intelligens, okos, szép beszédű plébános — Páder Rezső volt, a ki Bauér György utódjává került a vármegyei közigazgatási bizottság tagjai közé.

—m—k.

Politikai hírek.

Sopron, október 5.

„Császári és királyi ház.”

A hivatalos közlöny tegnapi száma közli a legfelsőbb kéziratot, mely kétségtelenül a legszenzációsabb s a legörvendetesebb hatást keltette. Ő Felsége e magas elhatározása alapján a közös külügyminiszter, aki e czime és tisztsége mellett a „császári ház” miniszterének címét és tisztségét viselte, ezentul a monarchia dualisztikus szervezetének kifejezéséül a császári és királyi ház címét viseli, mely az uralkodóház minisztere címmel is váltakozhatik.

Kétségtelen, hogy e formális változtatás a magyar közjog szellemének és kívánalmának megfelelő s a magyar korona különállóságát juttatja kifejezésre. Oly körülmény, mely a legfelsőbb kézirat tartalmát magasan felülemeli a pusztán formális jelentőségen. Világos jele annak, hogy a korona híven ragaszkodik a kiegyezés szelleméhez és még a formáságban is érvényre juttatja a magyar közjog törvényeit. Nem tekintve semmi egyebet, a közös külügyminiszteri cím illető változtatása kifejezője felséges Urunk alkotmányos érzületének, mely örömmel, hálával és fokozott hűséggel tölt el minden magyar embert.

Az elfogulatlan szem azonban a legfelsőbb kézirat közjogilag jelentőséges és megnyugtató tartalmán kívül lehetetlen, hogy észre ne vegye benne a bizalom nyilvánítását, melylyel ő Felsége Bánffy Dezső báró miniszterelnök iránt viseltetik,

mert kétségtelen, hogy a legfelsőbb elhatározás nem most érvényesült volna, ha a korona bizalma nem összpontosulna Bánffy Dezsőben s kabinetje, meg e kabinetnek szabadelvű politikája nem találkoznék ő Felsége osztatlan helyeslésével.

S lehetetlen nem konstatálni, hogy a királyi bizalom illetően megnyilatkozása nemcsak szerencsése Bánffy Dezsőnek, hanem érdeme is. Megerősödven a közvélemény fokozódó bizalmából, nyilvánvalóan bírva a koronától is, lehetetlen továbbra is fentartani azt a képtelen állítást, mintha a mostani kormánynak nem volna módjában komolyan venni programját. A mit eddig produkált, emelte prestigeét a nemzet előtt s a királyi bizalom e megnyilatkozásával is dicsekedhetvén, tudatában lehet annak, hogy azon az uton, melyen halad, a korona és a nemzet szellemében egyaránt működhetik.

Sopron megye viczinális vasutjai.

Nem rendes és állandó tudósítónktól kaptuk az alább közre adott levelet, a melynek minden soráért — természetesen — nem is vállalhatjuk el a felelősséget. De viszont kijelenthetjük, hogy levelünk olyan helyről eredt, ahonnan csak igen jó forrásból eredt értesítésekre számíthatni.

Ime a levél: Budapest, okt. 5.

A Pápa-Csornai Vasutnak, amelyből a soproniak is kapnak egy kis darabot, megalakult az igazgatósága. Elnöke lett Szabó János, a magy. kir. államvasutak nyug. tisztviselője, alelnöke Lindheim Vilmos lovag, bécsi románai konzul.

A Sopron—Pezsonyi vonat érdekében — miként Önök jól tudják — a folyó hó 1-én volt tárgyalás a kereskedelmi miniszteriumban, ahol — úgy értesülök — a ruszti vonal érdekében fognak dönteni.

Dr. Silberstein Ötvös Adolf, a ki körlevelében értesítette az érdekelteket, miszerint a Kis-Czell—Vönöczk—Marezaleti vonalat, a mely 26 1/2 kilométer hosszú, még ez évben megkezdni építeni, arra nézve kapott biztosítást, hogy a végleges engedélyezési tárgyalást f. évi október hó 20-án fogják megtartani. Ez a vonat Marezaletön beágazik majd a Pápa-Csornai vonalba és dr. Silberstein peage-szerződést óhajt kötni e vonal tulajdonos társaságával arra, hogy kocsijait Csornáig járathassa, a hol a Győr—Sopron—Ebenfurti vonallal keres csatlakozást. Csornáról Kapuvárra, a hol a Marezaletől jövő kocsik a Kapuvár—Párndorfi vonalra jutnak, a Győr—Sopron—Ebenfurti vasut viszi a kocsikat.

Dr. Silberstein Ötvös, a ki lázas sietséggel dolgozik terveinek megvalósításán, ezáltal remélvén azoknak realizálhatóságát, benyújtotta kérvényét a Kis-Czell—Kapuvár—Párndorfi Vasutvonal engedélyezésére is. Ezzel kapcsolatban kerülnek majd felülvizsgálatra a Kapuvár—Valla—Boldog-Asszony—Nezsider—Párndorfi vonal építési költségei is.

Ugyancsak viczinális vasutainkat érdeklí az a hír, a melyet Kapuvárról vettünk és a mely ilyen szól:

Harez a vasutért. A Kis-Czell—Kapuvár—Párndorfi Vasut rábaközi érdekeltége meglehetősen izgalmas lefolyású ülést tartott tegnap Kapuváron. A vasuti bizottság ülésén Berg Gusztáv br. elnököl és az ülés egyetlen tárgya Sopron megye közgyűlésének az a határozata volt, a mely a vasut számára Kapuvár városa által megszavazott 40 ezer frtnyi szubvenziót nem engedélyezi. Az ülés elhatározta, hogy ezt a döntést megfellebbezi és ebben az ügyben Horánszky Nándor képviselő vezetése alatt a kereskedelmi miniszter elé nagy küldöttséggel járul. A deputációban részt fognak venni Vas-, Sopron- és Mosonmegyék orsz. képviselői is.

Napi hírek.

Sopron, okt. 7.

— A soproni szabadelvűpárt nagygyűlése. Teljesen megbízható forrásból értesítünk róla, hogy a soproni szabad-

elvűpárt még e hó folyamán megtartja azt a tervezett nagygyűlést, a melyen referálni fog az elnökség azokról a konferenciális határozatokról, a mely konferenciák még a nyár folyamán tartattak. Ezen határozatok között van a párt 100-as végrehajtó bizottságának 120 tagra való kiegészítése, a vármegyei párt szervezkedésre tervezett felhívások kibocsátása is.

— A magyar színi évad jövője. Megkötötték hát azt a szerződést, a mely közelebb hozza Székesfehérvárt Sopronhoz, egyesítvén — legalább egy próbaévre — színi ügyeit. A szerződés, a mely most már befejezett ténny állít elénk, abban a gyűlésben készült, a melyet Székesfehérvárott tartottak és a melyben Sopron városát képviselte volt Dr. Krétschy Sándor, tanácsos és Dr. Kánia József; a székesfehérvári színházi részvénytársaságot pedig: Kovács Pál, Vértesszi József, Varga Zsigmond, Fittler Béla és Vély Rezső. A jegyzőkönyv vezetését és a szerződés megfogalmazását Dr. Krétschy Sándor vállalta magára, mint a kinek kezében esomósodik majd ezentul egyívé az egész színiügy. És ezt mi örömmel emeljük ki.

A győr-soproni színi szövetségben mi mentünk Győr után, mert Győr vezetett. Ezután Sopron írja ki a pályázatot; és fontosabb ügyben Sopron város polgármesterének elnökelete alatt, Sopronban fognak a szövetséges társak ülésezni. Mi ezt határozottan haladásnak és az ügyek jobbrafordulásának tekintjük, mert Sopron lesz a törzse, igazán otthona a társaságnak és Sopron fogja megadni a hangot, a melyhez Székesfehérvár bátran és készséggel hozzáilleszkedhetik, mer meg lehet győződve, hogy ez a hang hűséges szószólója lesz annak a művészi igénynek, a melynek kielégítése képezi a szövetséges városok törekvéset.

A szerződés egészen abban a mederben és határok között mozog, a melyben mozgott a győr-soproni színi szövetség. Főbb pontjai — szemmel tartásával annak, hogy a szerződés egy próbaévre szól — ezek: Sopron írja ki a pályázatot. A pályázók ide küldik be ajánlataikat. Visszavetési joga mind a két szerződő félnek egyaránt van és az igazgató köteles tagjainak névsorát 8 nappal virágvasárnap után beterjeszteni. Ha akár a visszavetést illetőleg vagy akármely más ügyben, a szerződő felek nem tudnának leváltás utján egyezsége jutni, Sopronban ülnek össze Sopron város polgármesterének elnökelete alatt tárgyalásra, a melyre Sopron város 4 tagot, a székesfehérvári színházi részvény-társaság szintén 4 tagot küld. A székesfehérváriak nem tartják a kezdetben hangoztatott 100 előadást föltétlen követelménynek; töltik eljöhét a színiigazgató január legelső napjain.

Eme szerződés pontozatainak megfelelően Sopron városa nevében dr. Krétschy tanácsos már hova-tovább kiírja a pályázatot, a melyre — mint örömmel halljuk — Komjáthy János is reflektálni fog.

— Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy Fejligstock Sándor csepregi illetőségű bécsi lakos, valamint kiskoru Fülöp, Katinka és Alice gyermekei a vezetéknevüket „Fábr”-ra változtassák.

— Az ultramontánok új argumentuma. Vittyéden ugylátszik még most sem törődtek bele az új rendbe. Erre mutat az az éretlen csíny, melyről ma ad hirt levelezünk, aki elmondja, hogy a csütörtökről péntekre virradó éjjel ismeretlen tettes összetörte az anyakönyvvezető kifüggesztett fekete hirdetési tábláját. A vizsgálatot megindították, s a vittyédi józan magyar nép érdekében, akikre az „egyházpolitikai ellenzéknek” ez a furcsa argumentuma ugyancsak különös világot vet, kívánatos, hogy ne legyen eredménytelen.

— Egő szivarok a színház előtt. Sopronban is az államkinstár és a bagozók nagy öröme tömördek a szivaros ember. A Várkerületen meg a kávéházakban alig látni kabátos embert, akinek a szájából ne dülne az a kellemes

megtartja azt... konferenciális... határozatok... tervezett

jövője. Meg... mely közelebb... színi ügyeit... melyben Sopron... Károly Sándor... Károly Sándor... Krétschy... egész színügy.

ben mi men... Ezután Sop... ügyekben... alkötelek alatt... ülésezn... az ügyek... Sopron lesz a... és Sopron... lyhez Székes... illeszkedhetik... a hang hűs... igénynek, a... éges városok

mederben és... gott a györ... szemmel... egy próbaévr... ályázatot. A... Visszavetési... aránt van és... át 8 nappal... akár a vissza... ügyben, a... váltás utján... szse Sopron... tárgyalásra... székesfehé... mtén 4 tagot... k a kezdet... 6 január leg-

megfelelően... y tanácsos... a melyre... áthy János

iszter meg... gi illetőségű... Katinka és... Fábri-ra

umentuma... töröttek... retten csiny... elmondja... éjjel ismer... vvezető ki... vizsgálatot... gyar nép... llenzéknek... különös vi... gyen ered-

ött. Sop... ozók nagy... Várkerü... abátos em... kelleme

illatú, sűrű füst, a mit az amerikai gondúzó do-... hánylevelekből összeesavart égő rudacsák áraszt-... tanak. Hogy aztán ez a szenvedély akkora lesz, hogy abba a rendőrségnek is van beleszólása, hogy abba a soproniak hibásak. Ismeretes dolog hogy itt már a soproniak hibásak. Ismeretes dolog hogy itt a színház bejárata előtt két pléh szelence van a falra szegezve, hogy a színházlátogatók abba dob-... ják a szivarjait. A rendőröknek azonban nap-... ról-napra kellemetlen afférik vannak a szenved-... élyes dohányzókkal, akik legalább még az elő-... esarnokig nem akarnak megválni a kedves mu-... latságuktól. Hogy ebből micsoda veszedelem ke-... letkezhetik, arról beszélni sem kell. A rendőrka-... pítványok tegnap rendeletet hozott, a melyben kimeletlen szigorúságu büntetést szab arra, akit ezenül rajta csipnek, hogy a szivarját a színház előtt a földre dobja, a hol sokszor valóságos tűz-... tenger rémitgeti a gyöngébb idegzetűeket, vagy pedig bevisszi a színház előcsarnokába.

— **Aszfaltmunkák a város háza előtt.**
Az új város háza előtt hatalmas kályhák füstölög-... nek szörvénnyel az irtózatos nehéz szagot és pöfögtetve a nagy kazánokban a kátránytömeget, a melyből készül az a kavicsosalegység tömeg, a melyen majd járunk a szép új város háza körül. Most készül az új város háza előtt a járó, a mely mesz-... szeget kerületben vezet hatalmas és szép városi épületeink ivcsarnokaihoz.

— **A bejelentési hivatal munkássága.**
A városi bejelentő-hivatal a múlt hónapban 3547 bejelentési lapot intézett el, a mikből helybeliekre 1635, idegenekre 898, és cseldekre 1014 darab esik. A bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt 4 félre róttak pénzbírságot, összesen 9 forint erejéig.

— **Halálhírek.** Vasárnap reggelre hunyt el Wrchovszky Nándor, magánzó, a takaré-... és kölcsönegylet igazgatóságának tagja, a kiből Wrchovszky Károly, kir. törvényszéki jegyző atviát gyászolja. Az elhunyt, a ki ez előtt pár évvel posztokereskedő volt, 68 évet élt.

Wambacher Alojzia asszony 65 éves korában hunyt el f. hó 6-án. Temetése holnap, kedden, délután 4 órakor lesz.

— **A kaboldi árvíz utolsó halottja.** A kaboldiakra tegnap — mint levelezőnk írja — szomorú kötelesség hárult: elsírták, eltemették a júniusi katasztrófa utolsó halottját is, akit a hullámok magukkal ragadtak, s a kit csak pénteken találtak meg egyik kaboldi kertben, melyen a föld színe alatt. Sokat irtak annak idején a lapok Mayer Meieről, aki az árvíz idején el-... t, s semmi kutatás nem vezetett a nyomára. Pénteken azonban a Schranz-féle kertben Kaboldon egyik napszámos cigány ásás közben ráakadt a szerencsétlenre, akit egy méter magas földhalom takart. A holttest arca a hosszú időn át annyira eltorzult, hogy csak a ruháiról lehetett a kiletét megállapítani. Göresösen markolta még most is két keze, a melyről a hus már jórésztben lemállott, a deszkadarabot, a min az ár odasodorta. A kaboldiak, akik mind odagyülekeztek a kertbe, a hol a szerencsétlen Mayer Meiert megtalálták, rögtön ponyvába takarták, koporsóba tették s keserves sírissal eltemették az árvíz utolsó halottját, akivel újra fölébredt azoknak a szomorú, rettenetes napoknak emléke.

— **Római sír Feketevárosban.** Feketevárosban Schmidt Márton földmives szántás közben egyik dűlőben római sírra akadt. A kifalazott sírban emberi csontváz feküdt. Ezenkívül még igen értékes karpereczet rejtett magában a sír s egy márvány táblát, a melyen a latin felírat s a domborművek még eléggé jó állapotban vannak. A leletet beküldik a soproni muzeumba.

— **A rendőrség hírei.** Barbár szőlőtolvajok. Ma éjjel barbárlelkű emberek lopóztak a Tökési-féle kertbe és ellopták az érő szőlőt a tőkéről. Amde ezzei nem elégedtek meg, hanem neki mentek az apró fácskáknak, meg a rózsabokroknak és kiesavarták tövestül. — Csendháborítók. Schmidtbauer Jánost elfogták ma éjjel, mert az utczákon óriási zajt vert és a rendőrt, a ki csendre figyelmeztette, megszigdta. Ugyanek az éjjeli csendháborításért idézték ma a rendőrség elé Ringhofer Ferencet, Pomper Károlyt és Friedl Lőrinczet.

— **A hivatalos ősz.** Most már kétségtelenül itt van az ősz, a bágyadt napsugaraival, ezer színű felőlőivel, s az eléggé széles körökben ismert, száraz levelek közt zizegő őszi szellővel. [A hivatalos proklamálása] minden kalendárium leczafolásával ma történt, mikor a Krippel-kávész, kaczer kis kioszk-

ját beszédte a gondos kávé. Most már a leg-... szkeptikusabb ember is, aki még mindig várta a nyári nap újra nyílását, kénytelen előkeríteni az überczihérét, a fecskékat bátran megindulhatnak arra felé, ahol melegebb a nap, s a szénkereskedők is hihatták a muzsát, hogy minél lendületesebben irhassák meg azt a jelentést, a minek az a poéntja, hogy — a szén ára ismét emelkedett.

— **Gyilkos borona.** Kistata községben — mint levelezőnk írja — sajtáságos módon járt szerencsétlenül Sárdi János földmivesnek Erzsébet nevű 4 éves kis leánykaja. A gyermek játékközben a kovácsműhely falához támasztott boronára akart felmászni, amely visszaborult s a kis leányra esett, aki szörnyet halt.

— **Regruta világ.** Tagba szakadt eziből legények kis tekete ládákat cipelnek széles vállakon. Utánok méltóságtelejesen lépnek egy-egy baka. Mert hogy október 7-én be kell rukkolni, az igaz: de az is igaz ám, hogy a eziből életből a katonai életbe átszármaszni azok nélkül a kis fekete ládák nélkül nem lehet! Hová kerülne édes Istenem, a hazai elemőzsia? meg a falubeli boltostól vett rózsaszínű papiros, a mire olyan érzelemteljes sorokat vetnek az otthon hagyott édeshez? Hát ezeknek bizony a kis fekete ládikában van a helyük, mert katonáknál másutt nem tűrik meg őket. Mennek a legények hosszú sorban egymásután, ma még lassu léptekkel, egy pár hét hét múlva pedig már peczkesen... kipp-kopp-kipp-kopp.

— **Tűz gondatlanságból.** Mihályiból írja levelezőnk, hogy a múlt héten Varga Ignác odaváló lakosnak 5 éves fia játékközben meggyújtott egy esomó szalmát, azzal a szomszédházba szaladt, s az égő esóvát a pajtában felhalmozott gabona közé dobta. A gabona azonnal lángot kapott s a tűz három pajtát, amely telve volt takarmánnyal és gabonás-zsákokkal, elhamvasztott. A kár 2000 forintot tesz ki, a melynek egy része biztosítva van, a melynek a szülők ellen a kapuvári járásbírószág vizsgálatot fog megindítani.

— **Lovasiskola.** Folyó hó 15-én lovasiskolát nyitnak a helybeli 9. sz. huszárezred kaszárnyájában. A lovasiskolában részt vevő tiszteken kívül még 30 legény és körülbelül 30—34 ló is kerül Sopronba, a melyeknek a város tartozik szállást adni.

— **Katasztrófa az erdőben.** Tegnapelőtt a szanyi „Eger” erdőben nagy katasztrófa játszódott le, a mely végzetesen hasonlít az ágyai rengeteg tragédiájához, ahol a nemzet borult gyászba. Itt is a vadászszenvedély okozta — mint levelezőnk írja — Roder István erdészeti akadémiai hallgató halálát, a kit pénteken a Szany mellett elterülő erdőben találtak meg élettelenül. Roder valószínűleg árkot akart ugrani, s akkor dördült el a fegyvere. Erre vall, hogy a teste az árokban feküdt, lábai pedig az árok partján voltak. A puskája a mit göresösen szorított jobb kezében, alatta volt. A vizsgálat kiderítette, hogy a mellébe fúródott golyó azonnal kioltotta a szerencsétlen fiatal ember életét. Roder iránt, aki a selmeci erdészeti akadémiának volt végzett hallgatója, s előkelő családból származik, általános a részvétel.

Táviratok.

A vallás szabad gyakorlata a főrendek-nél.

Budapest, október 7. A főrendház hármass bizottsága mai ülésében tárgyalta a képviselőház által újból visszaküldött törvényjavaslatot a vallás szabad gyakorlatáról.

Rudnyánszky báró, a referens, azt ajánlja, hogy a képviselőház indítványát fogadják el változtatlanul; a mi a zsidó vallásra való áttérést illeti, észszerűtlennek tartaná, ha a főrendház el nem fogadná, mert ha a recipiált vallások mindegyikére át lehet térni, nincs ok, hogy épp a zsidó vallás felvétele legyen tilos. A főrendháznak ezzel a fölfogással való ellenkezését mindenki jogosan mondaná antiszemitizmusnak és bátran elítélhetné.

Eszterházy Miklós Móricz gróf a törvényjavaslat ellen szól és ismeretes lejárt frázisait ledarálvá, röviden azt jegyzi meg, hogy majd a nyilvános ülésben felszólal a javaslat ellen. Azt az indítványát, hogy az, a ki vallást cserél, öt

évig legyen köteles községi adót fizetni, elfogadták.

Bánffy báró kormányelnök is elfogadja az öt évi fizetési kötelezettséget, ámbátor a liberalizmus szempontjából 3 évet is fölötte soknak tart, de a kormány el akar oszlatni minden aggodalmat, hogy végre is megszűnjék az áldatlan küzdelem.

Az előterjesztést a képviselőház által indítványozott formában elfogadták.

Plósz államtitkár Baján.

Budapest, október 7. Plósz Sándor dr. államtitkár, mint képviselőjelölt tegnap Baján programbeszédet tartott, a melyben kijelentette, hogy a mostani kabinet főfeladatának tekint a közigazgatás államosítását.

Az aradi vértanúk ünnepe.

Budapest, október 7. Az aradi vértanúk emlékét az egész országban nagy fényvel ünnepelték meg. Alig volt nagyobb város, ahonnan ne érkeznének tudósítások gyászmisek, emlékünnepek megtartásáról. A budapesti gyászünnepek középpontja a Ferenciek-templomában tartott ünnepi istentisztelet volt, a melyen a budapesti honvéd-gyűlések testületileg megjelentek.

A Munk-Rosenfeld affér.

Bécs, október 7. A Fremdenblatt jelentő félhivatalosan, a Munk-Rosenfeld afférra vonatkozólag, hogy Rozenfeld dr. megtagadta az elégtételt, ami által a gyávaság vádja visszahárul a sértő ügyvédre. A hamis tanu vallo-... más vádját illetőleg, az arra hivatott katonai hatóság megindította a vizsgálatot.

Badeni búcsúja Lembergben.

Lemberg, október 7. Az osztrák miniszterelnök, Badeni tiszteletere ma fényes búcsú ünnepélyt rendeztek. A banketten Badeni hosszú beszédet tartott, a melyben elmondta, hogy tiszta lelkiismerettel, lelkes munkakedvvel foglalja el az állását s a hivatalnokaitól is erős fegyelmel kívül ezeket kívánja meg.

Vasuti szerencsétlenség.

Brüsszel, október 7. Hajmeresztő hírek érkeznek egy vasuti katasztrófáról, a mely ma reggelesett meg a belga állami vasutakon. Egy gőzmozdony belétűdött egy zsufozásig megtelt személyszállító vonatba. A vonat több kocsija porrá zúzódott; 10 ember nyomban meghalt; 40 súlyosan megsebesült. A vonaton ült Bernaert miniszterelnök is sógorasszonyával, a ki halálra zúzódott, a miniszterelnök neje pedig mellén kapott erős zúzódásokat.

Az örmény zavargás.

Konstantinápoly, október 7. Tegnapig 38 halottja volt már a rendőrségnek, ezek között van egy asszony is. Mind megannyian a zavargások halottjai, a kiket eltakarítás végett a patriarkának adott át a rendőrség.

Budapest, okt. 7. (G a b o n a t ó z s d e.) Ajánlat és vásárlási kedv gyöngé.

A buzafelszállítás 10000 métermázsára rugott.

Az irányzat csendes, de az árak tartották magukat.

A többi magáruban kevés volt az üzlet, de árai és azok irányzata változatlan volt.

Buza őszre	6.32—34
Buza tavaszra	6.79—80
Rozs tavaszra	6.13—15
Rozs őszre	5.74—76
Tengeri május-juniusra 1896.	4.49—50
Tengeri októberre 1895	5.40—47
Zab tavaszra	5.90—92
Zab őszre	5.61—63
Repeze aug.—szeptemberre 1896	9.85—90

Idő: szép!

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, október 7.	
Egységes járadék	100.65
Magy. arany-kor.-jár.	121.85
4% magyar kor.-jár.	99.50
Magy. földteherm.-köt	98.65
Anglo-bank	178.—
Osztr. bank-egyesület	169.10
Osztrák hitelbank	405.75
Magyar hitelbank	487.50
Länderbank	287.10
Unionbank	354.75
Allamvasut	394.75
Délvasut-részvény	114.37
Napoleonkor.	9.55
Márka	58.90

Mezőgazdaság.

A soproni sertéspiacz reménye. A földmívelési miniszter a budapest-ferenczvárosi pályaudvarra való sertésszállítást október 5-ikétől kezdve betiltotta. A miniszter ezen rendelete összefügg a másik szigorú rendelettel, a mely a kőbányaiaknak meghagyja, hogy 26,000 darabnyi sertésállományukat e hó 15-én az utolsó darabig eladják, különben a sertéskiviteli piaczt jellegét Kőbányától megvonja. Ha a kőbányaiak e rendeletnek nem tesznek eleget, késedelmeskedésük Sopronnak válik javára, mert akkor Sopron volna az egyedüli piaczt. Ezt azonban remélni sem lehet.

Fertőszentmikl. sról írja levelezőnk, hogy a szüretet e hó 18-án fogják megtartani. A szüreti kiállítások elég kedvezőek, a fillokszera, peronospora, a nek másutt sivatagokká változtatták a szőlőbogyókat, itt nem pusztítottak. A bor minőségére azonban nagyon rossz behatásal lesz a nyár végének s az ősznek változó, kellemetlen időjárása. Az őszi mezői munkálatokat már bevégezték.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara hivatalos közleményei.

4754/895. **Hirdetmény.**

Berlinben a jövő évi május hó elsején Friebes Lipót herceg protektoratusa alatt ipari kiállítás fog megnyitni. E kiállítás a német ipar minden ágát be fogja mutatni s így megtekintése különösen iparosokra nézve kétségkívül sok tanulsággal fog járni.

Mire az érdekelt körök figyelmét oly megjegyzéssel van szerencsénk fölhívni, hogy e kiállítást illetőleg részletes fövilágosítások hivatalos belviségünkben nyerhetők.

Sopron, 1895. évi október havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Szerkesztői üzenetek.

Türk Károly (Csepreg). Egyik levelezőnk, akinek a megbízhatóságában eddig nem volt okunk kételkedni, közölte velünk azt a hírt, Ezentul majd a körmérő nézünk.

Kis lutri.

1895. október 5-én.

Bécs	46	9	76	42	84
Grác	6	27	12	63	25
Temesvár	20	57	29	58	3

Soproni gabona-árak.

1895. október 7.

Buza 6.20—6.70; Rozs 6.—6.25; Árpa 5.—6.50; Zab 5.70—6.30; Tengeri 5.—5.80; Széna 2.—2.60; Szalma —1.50

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután 6.45 este.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.
Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koor József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfréd

1896.

1896.

Reklám-Naptár!

2500 példányban lesz nyomva.

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ 1895. év karácsony napjára az **összes helybeli és vidéki előfizetők közt**, valamint a Romwalter Alfréd cég könyv- és könyvnyomdai műintézete **összes üzletfelei közt** ismét egészen ingyen osztja szét az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ diszesen kiállított

Naptárát az 1896. évre.

AZ

„Oedenb. Zeitung—Soproni Ujság“ ingyen naptára

a múlt évben a n. é. közönség minden rétegében szívesen fogadott vendég volt és általános tetszésben részesült. Naptárunk ezuttal is legalább 2500 példányban lesz nyomva és ugy a városokban, mint a megyékben nagy számban lesz terjesztve. Naptárunk a polgári és urasági köröket, valamint magánzókat, gazdászokat, kereskedőket, iparüzőket, hivatalnokokat, ügyvédeket, orvosokat, tanárokat és gyárosokat stb. fogja felkeresni, miért is ezen **elsőrangú reklám-naptárban** a

hirdetések

a legbiztosabb eredményt érik el!

Az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ felvesz hirdetéseket és ezeket, hogy az olvasó-közönségnek figyelmét el ne kerüljék, nem közli a naptár végén összpontosítva, hanem az

érdekfeszítő olvasmányok közt és a kalendáriumi részben

ugy helyezi el, hogy a szöveg minden 2—3-ik oldalán lesznek lenyomatva, miáltal az olvasónak önkénytelenül szembeötlik a hirdetés.

Ezen czélyszerű beosztást tekintve, tisztelettel kérjük a n. é. hirdetőket, hogy b. megbízásaikat saját érdekükben **minél előbb** eszközöljék és hirdetési szövegeiket czimünkre beküldjék.

A **hirdetések közlésének díjai**: A **naptár-részben**, és pedig: november és december hónapokkal szemben egy oldal 30 frt, 1/2 oldal 15 frt, 1/4 oldal 10 frt, 1/8 oldal 5 frt.

Január és február hónapokkal szemben egy oldal 25 frt, 1/2 oldal 12 frt 50 kr., 1/4 oldal 7 frt, 1/8 oldal 3 frt 50 kr.

A többi hónapokkal szemben: egy oldal 20 frt, 1/2 oldal 10 frt, 1/4 oldal 6 frt, 1/8 oldal 3 frt.

Az olvasó szöveg közt: egy oldal 16 frt, 1/2 oldal 8 frt, 1/4 oldal 5 frt, 1/8 oldal 3 frt.

Tisztelettel

Romwalter Alfréd

könyv- és könyvnyomdai műintézete,

az „Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság“ kiadó-tulajdonosa